

Aan de leden van de gemeenteraad

datum 30 mei 2023
uw brief/kenmerk
registratienummer
behandeld door Freke Kerkvliet / Elly Loos
betreft Jaarverslag 2022 DVO uitvoering Participatiewet een aanverwante dienstverlening
bijlage(n) 1

Beste leden van de gemeenteraad,

In de Dienstverleningsovereenkomst met Alphen aan den Rijn is opgenomen dat het college ieder jaar geïnformeerd wordt over de resultaten en voortgang van de uitvoering van afgelopen jaar.

Het jaarverslag geeft een algemeen beeld over de ontwikkelingen en resultaten van het afgelopen jaar.

Hoewel ook de gemeente Alphen aan den Rijn in 2022 is geconfronteerd met een hoeveelheid extra werkzaamheden als gevolg van de energietoeslag 2022 en de opvang van Oekraïners, kunnen we tevreden zijn met de inzet van het Serviceplein en Rijnvicus. Qua resultaten is de uitstroom iets gestegen t.o.v. voorgaand jaar. Dit geldt ook voor Kaag en Braassem en Alphen aan den Rijn.

1. Algemeen beeld van het bestand

Ontwikkeling en bestandsopbouw

In de voorgaande jaren heeft de coronacrisis geleid tot een beperkte groei van het aantal bijstandsgerechtigden. In 2022 is weer een lichte daling van het bestand te zien. Einde 1e kwartaal 2022 telde Nieuwkoop 236 uitkeringen, op 31 december zijn dit er 231. Hierbij zijn de uitkeringen die nog wachten op administratieve beëindiging en de aanvragen die in behandeling zijn nog niet meegerekend.

Het aantal bijstandsgerechtigde personen tussen 18-27 jaar is in 2022 afgenomen. Maar daarentegen is het aantal bijstandsgerechtigden tussen de 45 en 55 jaar toegenomen wat wel een zorgwekkende ontwikkeling is. Wat hiervan de oorzaak is, is moeilijk te zeggen. Eén van de oorzaken zou kunnen zijn dat deze leeftijdscategorie vaak een lang arbeidsverleden heeft, waardoor instroom vanuit de WW ruim twee jaar duurt. Iemand die tijdens de coronaperiode

De wettelijke publicaties vindt u op overheid.nl. Abonneer u via www.overuwbuurtoverheid.nl.

Gemeente Nieuwkoop	Telefoon:	14 0172 (geen netnummer nodig)
Bezoekadres:	Postadres:	
Klant Contact Centrum, Teylersplein 1	Postbus 1	info@nieuwkoop.nl
2441 LE Nieuwveen	2460 AA Ter Aar	www.nieuwkoop.nl

Volg de gemeente op Facebook: <https://facebook.com/GemeenteNieuwkoop> of twitter: <https://twitter.com/gemnieuwkoop>

in de WW terecht is gekomen, zal dan pas twee jaar later in de bijstand terecht komen.

Ondanks dat het aantal uitkeringen licht is gedaald, is het aantal personen met een uitkering wel iets toegenomen. Dit komt doordat het aantal echtparen met een bijstandsuitkering is toegenomen (tabel 3). De toename van het aantal echtparen houdt verband met aantal statushouders. Het gaat dan om nieuwe instroom statushouders en gezinshereniging.

Het aantal personen dat (nog) niet bemiddelbaar is, is hoog t.o.v. het aantal personen dat bemiddelbaar is (tabel 7). Persoonlijke omstandigheden spelen hier een grote rol (psychische, sociale, en soms ook fysieke problemen).

In- en Uitstroom

Het aantal instromers lag in 2022 lager dan in het voorgaande jaar. Ook de uitstroom was in 2022 lager dan in 2021.

In 2022 is van de totale uitstroom ca. 43% uitgestroomd naar arbeid in loondienst of zelfstandig beroep, en 6% is uitgestroomd naar een studie.

Dit is hoger dan het landelijke gemiddelde. Landelijk was in 2022 de uitstroom naar werk en zelfstandig beroep 40,2% en naar studie 3,6% (Bron; Divosa Benchmark).

2. Inkomensondersteuning

Bijzondere bijstand en minimaregelingen

De aanvragen bijzondere bijstand en voor de regeling duurzame gebruiksgoederen zijn in 2022 gestegen. Met name de aanvragen voor de individuele inkomenstoelage. Het totaal aantal toekenningen is echter maar licht gestegen.

Alphen geeft als verklaring hiervoor dat de ontvangers van de energietoelage mogelijk een brief hebben ontvangen, waarin zij werden gewezen op andere regelingen waar ze mogelijk recht op zouden hebben. Vanuit Nieuwkoop is een dergelijke brief echter niet gestuurd.

De inkomensgrens voor de energietoelage was 120% van het sociaal minimum. De meeste regelingen die Alphen voor ons uitvoert (zoals de individuele inkomenstoelage) kennen een inkomensgrens van 110% (behalve de collectieve zorgverzekering, namelijk 130%). Het sturen van een brief naar de groep tot 120% van het sociaal minimum, met daarin hoofdzakelijk de regelingen tot 110%, zou daarom niet wenselijk zijn.

Waarom het aantal aanvragen afgelopen jaar zo hoog was, blijft onduidelijk. Er was veel aandacht in de media voor armoedeproblematiek. Mogelijk voelde hierdoor meer mensen zich uitgenodigd om een aanvraag te doen.

Op 31 december 2022 ligt het aantal deelnemers aan de collectieve zorgverzekering op 250. Op 31 december 2021 waren dit er 8 minder. Het aantal verzekerden met een inkomen tot 110% is afgenomen. De verzekering wordt (vanaf 1 januari) beëindigd wanneer iemand in het afgelopen jaar is verhuisd of een hoger inkomen heeft.

In december 2022 zijn er (voor het nieuwe verzekeringsjaar) 14 nieuwe aanvragen voor de collectieve zorgverzekering toegekend aan inwoners met een inkomen tussen de 120 en 130% van het sociaal minimum. Deze groep kan vanaf dit jaar (2023) voor het eerst gebruik maken van de collectieve zorgverzekering.

In 2022 zijn er 101 aanvragen voor bijzondere bijstand ingediend. Hieronder vallen ook de 38 aanvragen bijzondere bijstand statushouders (inrichtingskosten). In 2022 zijn er ca. 40% meer statushoudergezinnen gehuisvest dan in 2021.

In 2022 zijn er 69 aanvragen bijzondere bijstand toegekend.

Debiteuren beheer

Onder "Terugvordering" (tabel 20) wordt verstaan te veel/ten onrechte verstrekte bijstand of geldleningen, die niet meer worden afgelost.

Met geldleningen wordt bedoeld bijzondere bijstand die verstrekt is als lening. Het gaat hier dan vaak om de geldlening voor woninginrichting voor statushouders. Op deze lening dient tenminste 36 maanden te worden afgelost.

Voor de verstrekking van de Tozo kredieten zijn door het Rijk middelen beschikbaar gesteld. De aflossing op deze kredieten moet terugbetaald worden aan het Rijk.

Ook leningen in het kader van de Bbz worden door het Rijk gefinancierd, wel moeten gemeenten het Bbz krediet het eerste jaar voorschieten. Aflossingen die worden ontvangen op de Bbz kredieten moeten jaarlijks worden terugbetaald aan het Rijk.

Een krediethypotheek wordt verstrekt wanneer iemand in de bijstand terecht komt maar vermogen in een eigen huis heeft (tot bepaalde grens). De bijstandsuitkering wordt dan tot een bepaald bedrag als lening (krediethypotheek) verstrekt.

Bbz

In 2022 zijn er meer Bbz uitkeringen aangevraagd en toegekend dan in 2021. In 2022 zijn er 4 aanvragen toegekend, in 2021 was dit er slechts 1.

Aanvragen van ondernemers zijn in 2021 uitgebleven door de diverse steunmaatregelen (waaronder Tozo, NOW en TVL) die tot oktober 2021 doorliepen.

3. Arbeidsparticipatie

Wsw

Het aantal Wsw'ers is in 2022 met 4 personen afgenomen, van 42 op 31 december 2021 naar 38 op 31 december 2022.

Op de werklader WSW is weinig verschuiving te zien. Dit is niet vreemd. Sinds 2015 is er geen nieuwe instroom meer. De zittende populatie wordt alleen ouder en zal zich nog weinig ontwikkelen.

Beschut werk

De wettelijke taakstelling is vanaf 2022 is komen te vervallen. Tot 2022 hebben wij altijd ruim aan de wettelijke taakstelling voldaan en was er sprake van een kleine wachtlijst.

Op 31 december hebben 11 inwoners een beschutte werkplek (9 fte).

Vanaf 2022 worden de budgetten loonkostensubsidie (LKS) over gemeenten verdeeld op basis van gerealiseerde plekken (en niet meer op basis van wettelijke taakstelling) waardoor geen wachtlijst meer ontstaat en iedereen met een indicatie beschut werk kan worden geplaatst. Wel moet er natuurlijk sprake zijn van een voor de persoon geschikte plek.

4. Wet gemeentelijke schuldhulpverlening

Schuldhulp

In 2022 zijn er (net als in 2021)19 aanvragen voor schuldhulp ingediend. Op 1 januari 2023 waren er hiervan 13 toegekend.

Helpdesk Geldzaken

Sinds 1 april 2021 kunnen inwoners van de gemeente Nieuwkoop gebruik maken van de Helpdesk geldzaken in Alphen aan den Rijn. Deze helpdesk is een laagdrempelige ingang voor alle grote en kleine financiële vragen. Zo nodig worden inwoners hier doorgeleid naar de juiste ondersteuning.

In 2022 hebben 93 adviesgesprekken plaats gevonden. In 2021 waren dit er 28 (vanaf 1 april 2021).

5. Wet inburgering

Met de invoering van de nieuwe Wet inburgering per 1 januari 2022 voert Alphen een aantal taken uit m.b.t. deze wet. Het gaat dan onder meer om de module arbeidsmarkt participatie, zoals omschreven in de Wet inburgering 2021. De taken zijn opgenomen in de nieuwe DVO die op 1 januari 2022 in werking is getreden.

In Nieuwkoop doen we zelf de brede intake met statushouders. We nemen een test af op vaardigheden, beperkingen, intelligentie en wensen m.b.t. werk en opleiding. Dit leidt tot een persoonlijk inburgeringsplan. We zijn hiermee begonnen in september 2022 omdat we vanaf dat moment pas statushouders hebben gehuisvest die een verblijfsvergunning hebben onder de nieuwe wet.

Mensen hebben drie jaar de tijd om hun inburgeringsdiploma te halen. Het is daarom nu nog te vroeg om hier resultaten van te zien.

6. Projecten en ontwikkelingen

Uitvoeringsagenda Participatiewet

In de eerste helft van 2021 is Rijnvicus begonnen aan een verbeteringsplan in de uitvoering. De acties zijn vastgelegd in de uitvoeringsagenda 1.0. De verbeteringsplan was gericht op verbetering van de bedrijfsvoering van Rijnvicus, het optimaliseren van klantroutes en het verhogen van de uitstroom.

De belangrijkste aandachtspunten uit dit plan zijn in 2021 gerealiseerd. In de eerste helft van 2022 zijn de laatste (deel)projecten van de uitvoeringsagenda 1.0 afgerond.

In de tweede helft van 2022 is gestart met de uitvoeringsagenda 2.0. Hierin zijn een aantal nieuwe thema's opgenomen en worden een aantal thema's uit de uitvoeringsagenda 1.0 verder uitgewerkt. Naar verwachting zullen de resultaten hiervan dit jaar verder zichtbaar worden.

Energietoeslag 2022

Deze tijdelijke steunmaatregel valt onder de Participatiewet en maakt daarom deel uit van de DVO. De uitvoering ligt daardoor bij Alphen aan den Rijn.

Tot en met 31 december konden huishoudens met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum een aanvraag indienen voor de energietoeslag 2022, de toeslagen moeten voor 1 juni 2023 uitbetaald zijn.

Op 31 december 2022 waren er 836 toeslagen toegekend en uitbetaald. Waarvan 525 op aanvraag en 311 ambtshalve. In 2023 zijn er nog 41 uitbetaald (aanvragen uit 2022). Het totaal aantal huishoudens dat de energietoeslag 2022 heeft ontvangen komt hiermee op 877.

Wij vertrouwen erop u hiermee te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Nieuwkoop

N. Caspers
secretaris

Robbert-Jan van Duijn
burgemeester